

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших
законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного
автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через
цифрові платформи»

1. Мета

Проєкт Закону розроблено з метою забезпечення запровадження в Україні міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та з метою гармонізації національного податкового законодавства з правом Європейського Союзу та Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР), що сприятиме виконанню міжнародних зобов'язань України як країни-кандидата на членство в ЄС та ОЕСР. Зокрема, законопроект спрямовано на імплементацію положень Модельних правил ОЕСР щодо звітності операторів цифрових платформ (далі – Модельні правила ОЕСР) та положень Директиви Ради (ЄС) 2021/514 від 22 березня 2021 року про внесення змін до Директиви 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування (далі – Директива DAC 7).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Запровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, шляхом імплементації Модельних правил ОЕСР та Директиви DAC 7 є міжнародним зобов'язанням України відповідно до Меморандуму між Україною та Міжнародним валютним фондом про економічну та фінансову політику від 11.12.2024 (далі – Меморандум з МВФ) та Національної стратегії доходів України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1218-р (підрозділ 4.2.2(d) «Обмін інформацією для податкових цілей»).

Зокрема, відповідно до структурного маяка № 37 Меморандуму з МВФ законопроект, спрямований на запровадження в Україні звітності про доходи, отримані через цифрові платформи, має бути подано до Верховної Ради України до кінця квітня 2025 року.

Міжнародний обмін інформацією відбуватиметься відповідно до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Information on Income Derived Through Digital Platforms (далі – Багатостороння угода DPI)). Державна податкова служба України на щорічній основі отримуватиме від компетентних органів іноземних юрисдикцій, які є сторонами цієї угоди, інформацію про доходи, отримані резидентами України, через операторів цифрових платформ,

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E0040E6D700](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [16.08.2024 11:33:06](#) по [16.08.2026 11:33:06](#)

Міністерство фінансів України

44010-04-5/7003 від 06.03.2025

що зареєстровані в таких юрисдикціях. Зі свого боку ДПС насилатиме юрисдикціям-партнерам з обміну аналогічну інформацію про їх резидентів.

Обов'язковою передумовою для набрання чинності для України Багатосторонньою угодою DPI (після приєднання ДПС до неї) є імплементація в національне податкове законодавство Модельних правил ОЕСР.

Імплементацією Модельних правил ОЕСР передбачено внесення змін до національного законодавства, що і є метою цього законопроекту.

3. Основні положення проєкту акта

Проектом Закону передбачено внесення змін до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та деяких інших законодавчих актів.

Кодекс доповнено новою статтею «Міжнародний автоматичний обмін інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи», якою визначено основні вимоги до встановлення підзвітними операторами платформ підзвітних продавців та подання звітів про доходи, отримані підзвітними продавцями через платформи, для цілей Багатосторонньої угоди DPI.

Цією статтею та іншими змінами до Кодексу передбачено встановлення / визначення:

термінів, пов'язаних з поданням звітності щодо доходів, отриманих через цифрові платформи (статтю 14 Кодексу доповнено визначеннями термінів «платформа», «оператор платформи», «підзвітний оператор платформи», «підзвітний продавець», «винагорода» та ін.). Запропоновані законопроектом визначення термінів, пов'язаних з поданням звітності щодо доходів, отриманих через цифрові платформи, відповідають положенням розділу I Модельних правил ОЕСР та Директиві DAC 7. Положення розділу I Модельних правил ОЕСР є обов'язковими та мають бути імплементовані юрисдикцією, що приєднується до Багатосторонньої угоди DPI;

обов'язку для підзвітних операторів платформ:

застосовувати заходи належної комплексної перевірки з метою виявлення підзвітних продавців серед користувачів платформи;

подавати до ДПС звіти про доходи підзвітних продавців, які вони отримують від здійснення звітної діяльності. Так, підзвітні оператори платформи зобов'язані щороку до 31 січня подавати до контролюючого органу звіт про доходи підзвітних продавців. Звітним періодом вважається попередній календарний рік;

подати заяву про взяття їх на облік у ДПС протягом 60 календарних днів після встановлення оператором статусу підзвітного оператора платформи;

видів діяльності, що є звітною діяльністю, а саме: надання в оренду нерухомого майна (у тому числі житлової та комерційної нерухомості, а також будь-якого іншого нерухомого майна та місць для паркування); особисті послуги; продаж товарів; надання в оренду транспортних засобів;

чіткого переліку інформації, що подаватиметься підзвітними операторами платформ до ДПС в звіті про доходи підзвітних продавців;

відповідальності для операторів платформ за порушення вимог щодо виявлення підзвітних продавців та подання звітності для автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи;

вимог щодо зберігання документів, що підтверджують здійснення підзвітним оператором платформи заходів належної комплексної перевірки (не менше 5 років з дня, наступного за граничним строком подання звіту про доходи підзвітних продавців, для складення якого використовуються або якого стосуються зазначені документи).

Запропоновані норми поширюватимуться як на підзвітних продавців-нерезидентів, так і на підзвітних продавців-резидентів України, отже ДПС отримає інформацію про доходи резидентів України, які отримують дохід від здійснення звітної діяльності через операторів цифрових платформ. ДПС матиме в своєму розпорядженні значний обсяг податкової інформації, яку буде використано для контролю за своєчасністю та повнотою декларування активів та доходів, що підлягають оподаткуванню, виявлення незадекларованих активів та доходів, а також для боротьби з ухиленням від сплати податків.

З метою стимулювання виведення з тіні значної частки доходів фізичних осіб законопроектом запропоновано дозволити фізичним особам – підзвітним продавцям цифрових платформ користуватися пільговим режимом оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи.

Концепцією оподаткування доходів таких фізичних осіб передбачено встановлення ставки оподаткування таких доходів у розмірі 5 % та покладання обов'язків податкового агента на підзвітних операторів платформ.

У зв'язку з цим Кодекс запропоновано доповнити новою статтею «Оподаткування доходів підзвітних продавців від здійснення звітної діяльності через цифрові платформи».

Зокрема, передбачено, що право на оподаткування доходів від здійснення звітної діяльності за ставкою 5 % має платник податку-резидент, який досягнув 18 років та відповідає одночасно усім таким вимогам:

1) платник податку має щонайменше один поточний рахунок, відкритий спеціально для цілей здійснення звітної діяльності, та повідомляє кожного підзвітного оператора платформи, з яким укладено договір щодо надання доступу до платформи, про номер (реквізити) поточного рахунку, через який здійснюються розрахунки під час здійснення звітної діяльності;

2) здійснює розрахунки під час здійснення звітної діяльності виключно у грошовій формі – готівковій або безготівковій – з використанням поточного рахунку, відкритого спеціально для цілей здійснення звітної діяльності;

3) щодо платника податків не прийняті рішення щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) у порядку, встановленому Законом України «Про санкції»;

4) не є самозайнятою особою відповідно до Кодексу;

5) не використовує працю найманих осіб;

б) обсяг доходу, отриманий платником податку протягом календарного року, не перевищує 5 мільйонів гривень;

7) не здійснює продаж підакцизних товарів.

Передбачено, що податковим агентом підзвітного продавця щодо доходів від здійснення звітної діяльності є підзвітний оператор платформи, який виплачує дохід від здійснення звітної діяльності на користь підзвітного продавця. Законопроектом встановлено порядок сплати податковим агентом податку, нарахованого (утриманого) із суми доходу підзвітного продавця від здійснення звітної діяльності за відповідний податковий період.

Водночас ДПС як контролюючий орган повинен мати доступ до інформації щодо операцій за поточними рахунками фізичних осіб – підзвітних продавців, відкритими спеціально для цілей здійснення звітної діяльності.

У зв'язку з цим законопроектом запропоновано внести відповідні зміни до статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність», зокрема передбачити надання банками на запит ДПС інформації щодо операцій за поточними рахунками підзвітних продавців, а саме відомостей на визначену дату або за визначений період часу про операції зарахування коштів на поточні рахунки.

Запропоновані зміни стосуються виключно тих фізичних осіб, які будуть користуватися пільговим режимом оподаткування доходу від здійснення звітної діяльності та спрямовані на протидію зловживанням фізичними особами пільговим режимом оподаткування.

Законопроектом заборонено надання Державною податковою службою України інформації щодо підзвітних продавців (у тому числі отриманої від компетентних органів іноземних держав) іншим особам, у тому числі правоохоронним чи іншим державним органам, органам місцевого самоврядування, юридичним та фізичним особам, крім випадків надання такої інформації відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України. ДПС здійснює збір інформації від підзвітних операторів платформ, зберігання, захист такої інформації та передачу відомостей до компетентного органу іноземної юрисдикції.

Відповідно до розділу 7 Багатосторонньої угоди DPI для набрання чинності цією угодою юрисдикція повинна забезпечити повну відповідність свого законодавства вимогам Модельних правил ОЕСР та надіслати Секретаріату ОЕСР, що є депозитарієм цього міжнародного договору, підтвердження про імплементацію всіх обов'язкових вимог Модельних правил ОЕСР. Прийняття законопроекту дозволить Україні виконати умови, необхідні для набрання чинності Багатосторонньою угодою DPI, та приєднатися до міжнародної системи автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи.

4. Правові аспекти

Акти законодавства та нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері суспільних відносин:

Податковий кодекс України;

Господарський кодекс України;

Закон України «Про банки і банківську діяльність»;

Закон України «Про міжнародні договори України»;

Багатостороння угода компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи;

Національна стратегія доходів України, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1218-р;

Меморандум між Україною та Міжнародним валютним фондом про економічну та фінансову політику від 11.12.2024.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація норм проекту Закону не потребуватиме додаткового фінансування з Державного бюджету України в поточному бюджетному періоді.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону погоджено без зауважень Міністерством економіки України та Міністерством розвитку громад та територій України; погоджено із зауваженнями, які враховано в повному обсязі – Державною податковою службою України; погоджено із зауваженнями, які враховано частково – Національним банком України та Міністерством цифрової трансформації України. Проект Закону потребує погодження з Державною регуляторною службою України та проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

Проект Закону не стосується функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю та їх спілок, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не надсилався на розгляд Науковому комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті Закону відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект Закону містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції. Зокрема, проектом Закону впроваджено в національне законодавство положення Директиви Ради (ЄС) 2021/514 від 22 березня 2021 року про внесення змін до Директиви 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування.

Проект акта потребує визначення доцільності проведення антикорупційної експертизи Національним агентством з питань запобігання корупції.

8. Прогноз результатів

Реалізація положень проекту Закону за предметом правового регулювання не матиме безпосереднього впливу на розвиток окремих регіонів; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Водночас прийняття проекту акта сприятиме:

запровадженню в Україні міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, що зі свого боку дозволить підвищити рівень дотримання вимог податкового законодавства та збільшити потенційні податкові надходження до бюджету України;

створенню прозорого та справедливого податкового середовища;

виконанню міжнародних зобов'язань України як країни-кандидата на членство в ОЕСР;

наближенню України на шляху до членства в Європейському Союзі шляхом гармонізації національного податкового законодавства з правом ЄС, що покращить позицію України під час офіційного скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС за переговорним розділом 16 «Оподаткування», який відбудеться в червні 2025 року;

виконанню структурного маяка Міжнародного валютного фонду України відповідно до Меморандуму з МВФ.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 2025 р.